

Sufinancirano sredstvi
programa Evropske unije
Erasmus+

ANALIZA POTREB UPORABNIKOV

PULA, ZAGREB, VELENJE
2022

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

Analiza stanja

Za pripravo analize potreb smo pripravili vprašalnik za osebe, ki podpirajo osebe z motnjami v duševnem razvoju na Hrvaškem in v Sloveniji, Vprašalnik je vključeval naslednja vprašanja:

1. 1. Ali nudite podporo osebam z motnjami v duševnem razvoju? * (označi en odgovor)

1. 2. Katera je prevladujoča vrsta/skupina motenj v duševnem razvoju oseb, ki jih podpirate? * (označite do dve skupini)

lažja motnja

zmerna motnja

težje motnje

težke motnje v duševnem razvoju

1.3. Ali imajo ljudje, ki jih podpirate, poleg motenj v duševnem razvoju še druge motnje?

okvara vida

okvara sluha

motnja govora

motorična okvara

duševne (psihične) poškodbe

kronične bolezni (npr. diabetes, presnovne bolezni, nevrološke, srčno-žilne bolezni itd.)

Drugo (vpišite):

1.4. Koliko ljudi trenutno podpirate (število)? *(vnesite število ljudi, s katerimi trenutno sodelujete)

2. Podatke o uporabi digitalnih naprav s strani oseb (z motnjami v duševnem razvoju), ki jim nudite podporo.

(če uporabljajo, vnesite število oseb, ki uporabljajo naprave glede na vrsto in poškodbe)

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

osebni računalnik
prenosnik
tablični računalnik
pametni telefon

3. Podatki o uporabi digitalnih storitev in aplikacij s strani oseb (z motnjami v duševnem razvoju), ki jim nudite podporo.
(če uporabljajo, vnesite število uporabnikov storitev in aplikacij glede na vrsto poškodbe)

3.1. Število ljudi z motnjami v duševnem razvoju, ki jih podpirate in uporabljajo

Spletni brskalnik
E-naslov
YouTube
Facebook
WhatsApp
Viber
Beseda ali podobno
Excel ali podobno
PowerPoint ali podobno

3.10. Napišite druge storitve in aplikacije, ki jih uporabljajo osebe z motnjami v duševnem razvoju, ki jih podpirate:

številka
Določite program

4. Vaše mnenje in izkušnje so nam pomembne!

4.1. Katere digitalne storitve in aplikacije so se po vašem mnenju izkazale za najbolj uporabne za ljudi, ki jih podpirate? Po potrebi opišite.

4.2. Ali bi bilo po vašem mnenju treba razviti nove digitalne storitve in aplikacije in katere manjkajo ljudem, ki jih podpirate?

4.3. Kakšni so po vašem mnenju in izkušnjah razlogi za neuporabo digitalnih storitev in aplikacij s strani ljudi, ki jih podpirate?

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

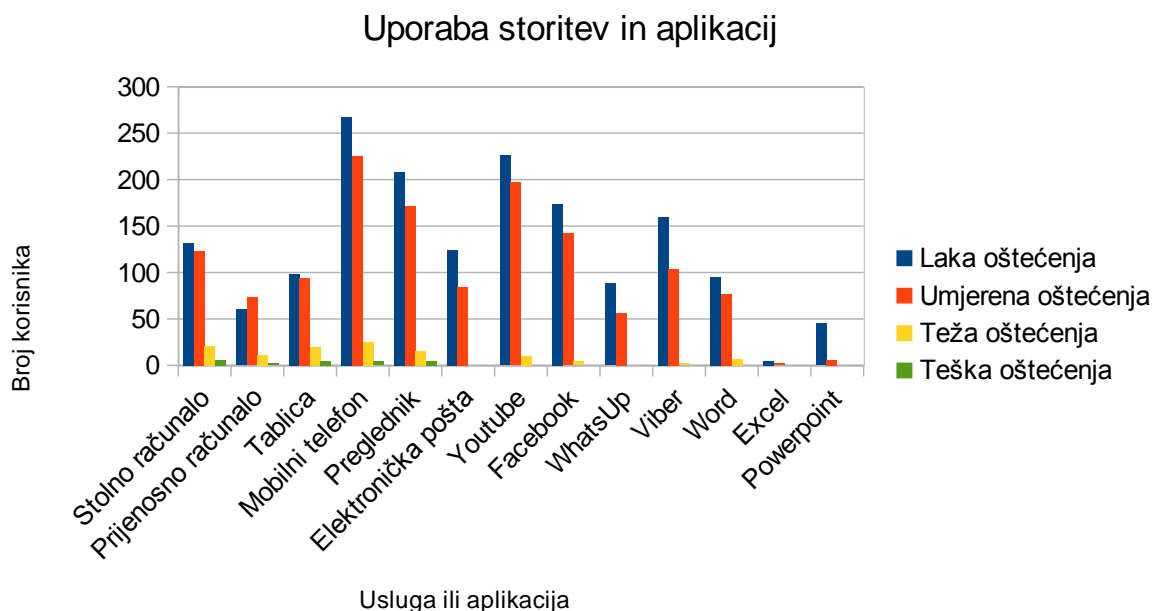

Na vprašalnik je odgovorilo 67 oseb, ki delajo s skupno 1160 osebami z motnjami v duševnem razvoju.

Anketiranci delajo s 1.160 osebami s posebnimi potrebami, od tega jih 24,31 % uporablja namizni računalnik, 12,59 % prenosni računalnik, 18,75 % tablični računalnik, največ, 44,91 % pa mobilni telefon.

Varovanci anketiranih uporabljajo naslednje storitve in aplikacije: splet/brskalnik 34,48 %, elektronska pošta 17,93 %, YouTube 37,76 %, Facebook 27,59 %, WhatsApp 12,41 %, Viber 22,93, Word 15,43, Excel le 0,6 % in PowerPoint uporablja 4,40 %.

Iz grafa 1 je jasno razvidno, da so mobilni telefoni najbolj uporabljene naprave, storitve in aplikacije pa največ.

Graf 1 število uporabnikov, ki uporabljajo določene naprave in storitve največ jih uporablja YouTube, sledita mu Facebook in Viber.

Podrobneje smo obdelali tudi uporabo naprav po vrstah poškodb, kar je prikazano v tabeli 1. Iz naprav

Naprave	Lažja motnja	Zmerna motnja	Težja motnja	Težka motnja
---------	--------------	---------------	--------------	--------------

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

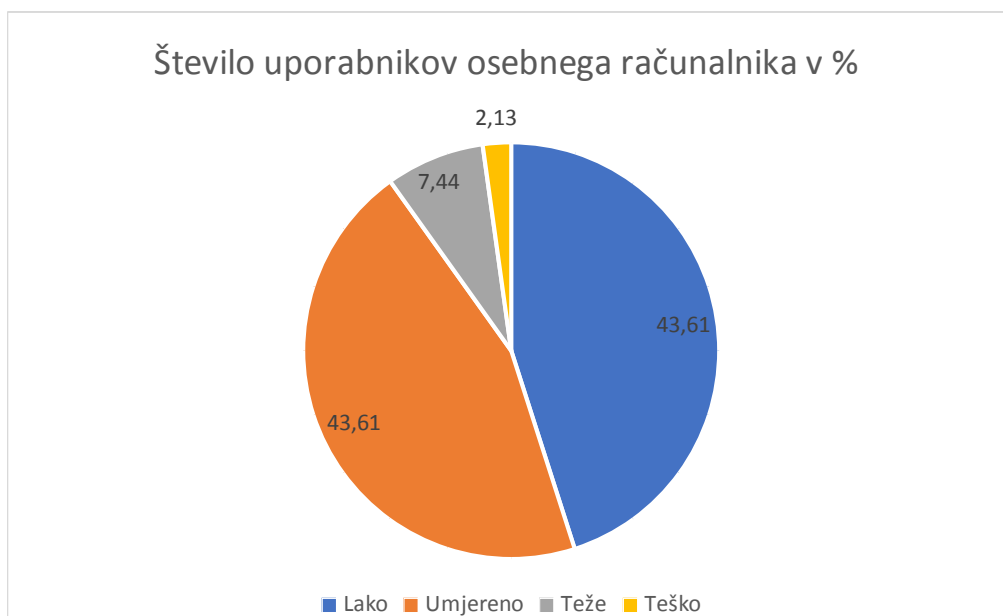

Osebni računalnik	132	123	21	6
Prenosni računalnik	60	73	11	2
Tablični računalnik	98	94	20	5
Mobilni telefon	267	225	25	4

Tabela 1 Uporaba naprav po vrstah poškodb

Mobilni telefon je najpogostejša naprava prebivalcev, sledijo namizni računalnik, tablica in prenosnik.

Grafično smo prikazali, kako določene kategorije stanovalcev uporabljajo določene naprave.

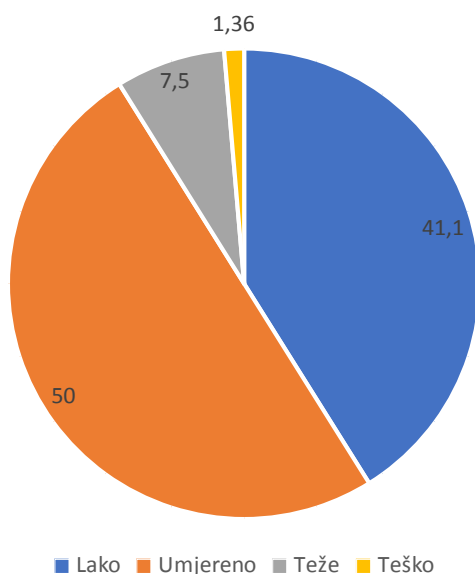

V vseh kategorijah namizni računalnik največ uporabljajo osebe z lažjo motnjo, nekoliko manj z zmerno omotnjo, medtem ko osebe s težjo in težko motnjo veliko manj.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

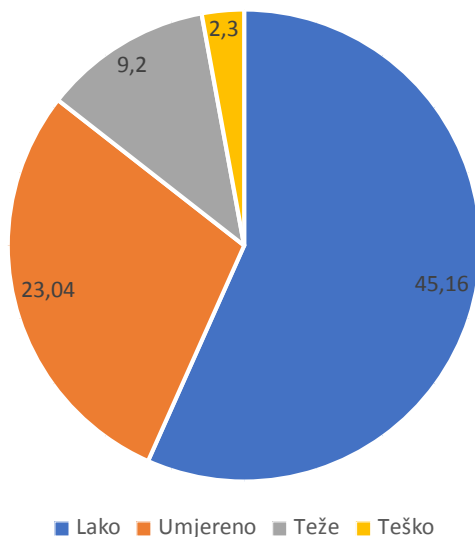

Število uporabnikov prenosnega računalnika v %

Prenosni računalnik največ uporabljajo osebe z zmrnimi motnjami (verjetno posledica dostopa do naprave), osebe s težjo in težko motnjo ga uporabljajo enako kot osebni računalnik.

Število uporabnikov tabličnega računalnika v %

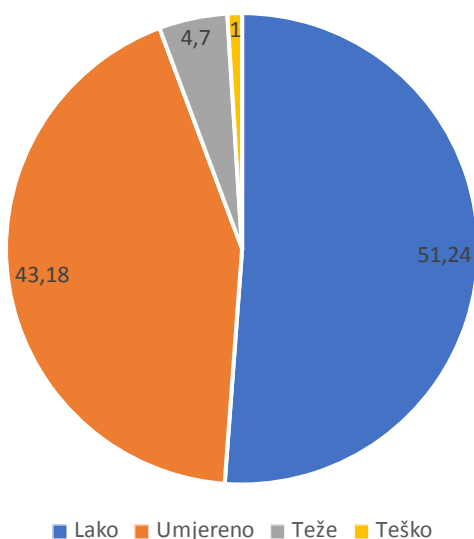

Tablični računalnik več uporabljajo osebe z lažjimi motnjami, več manj ga uporabljajo z zmernimi motnjami (verjetno nimajo dostopa do naprav), medtem ko osebe z težjim in težkim motnjami ga uporabljajo približno enako kot ostale naprave

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

Število uporabnikov mobilnega telefona v %

Osebe s lajimi in zmernimi motnjami veliko več uporabljajo mobilne telefone kot osebe s težjim in težkimi motnjami, kar je v skladu z raziskavami, ki so pokazale da osebe z motnjami v duševnem razvoju težje uporabljajo pametne naprave.

Brskalniki so najbolj uporabljene spletne aplikacije, sledi jim elektronska pošta. Rezultati so prikazani v tabeli 2.

Spletne aplikacije	Lažje motnje	Zmerne motnje	Težje motnje	Težke motnje
Brskalnik	208	172	15	5
Elektronska pošta	124	84	0	0

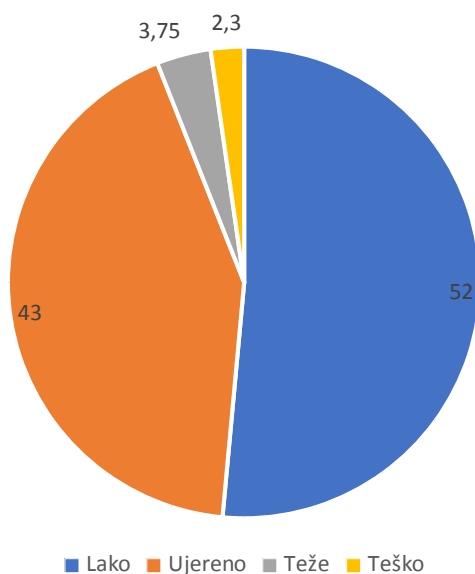
Tabela 2 spletne aplikacije

Grafično smo prikazali rezultate uporabe spletnih aplikacij po vrsti motnje.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

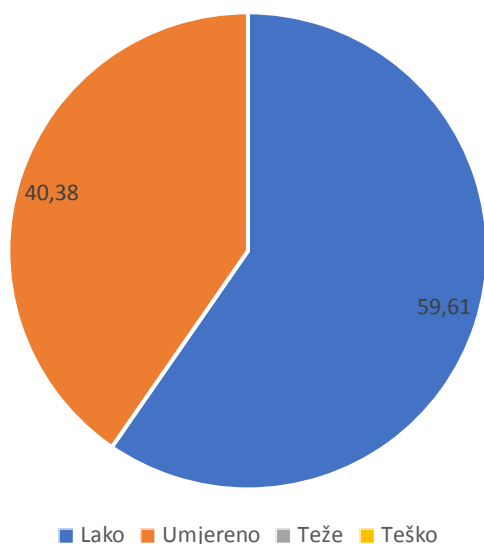

Število uporabnikov po vrst imotnje %

Podobno je z brskalniki, ki jih bolj uporabljajo osebe z lažjimi in zmernimi motnjami v duševnem razvoju, verjetno veliko možnosti dela težave osebami s težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju.

Število uporabnikov elektronske pošte v %

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

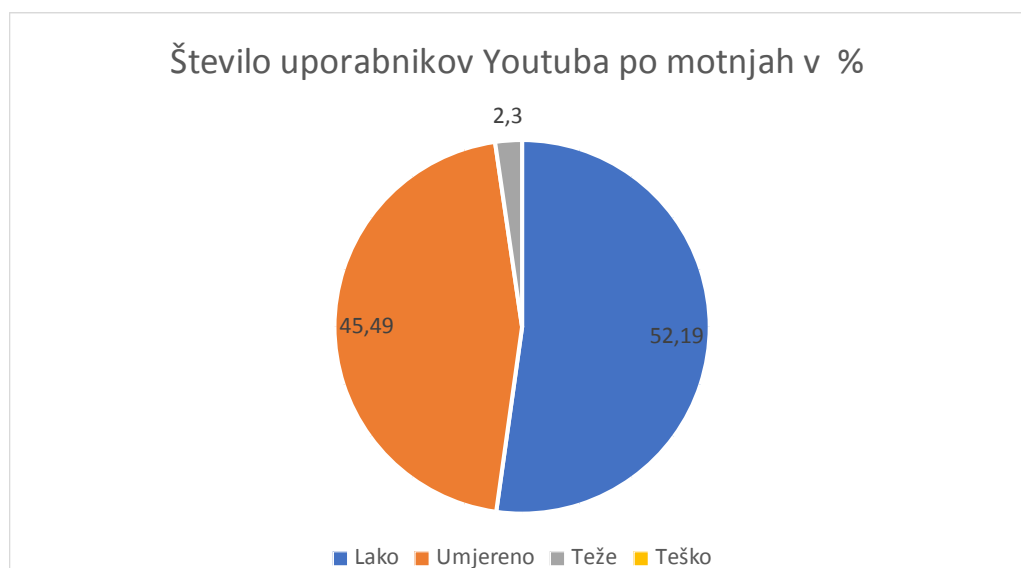
Tudi elektronska pošta predstavlja aplikacijo ki jo težje uporabljajo osebe s težjimi in tekimi motnjami v duševnem razvoju.

Uporaba družbenih omrežij je prikazano v tabeli 3.

Družbeno omrežje	Lažje motnje	Zmerne motnje	Težje motnje	Težke motnje
Youtube	226	197	10	0
Facebook	174	142	4	0

Tabela 3 uporaba družbenih omrežij

Grafično smo predstavili tudi število uporabnikov po motnjah.

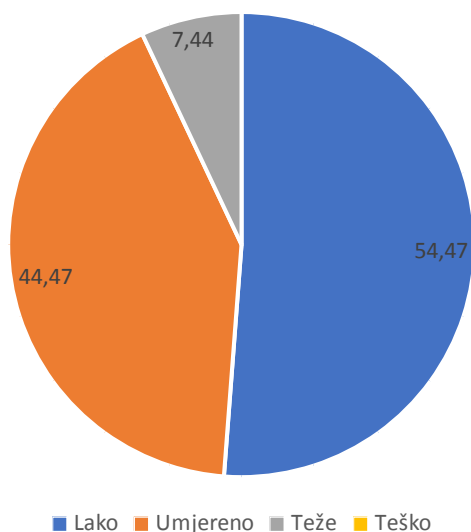

YouTube lahko uporabljajo tudi osebe s težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju vendar veliko manj kot osebe z lažjimi in zmernimi motnjami. YouTube je eno najbolj uporabljenih družbenih omrežij.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

Število uporabnikov Facebooka po motnjah v %

Zaradi relativne enostavne uporabe Facebook uporablja veliko število oseb z motnjami v duševnem razvoju, kot kažejo naše raziskave.

Tabela 4 prikazuje število uporabnikov, ki uporabljajo storitve internetne telefonije

Internetni telefon	Lažje motnje	Zmerne motnje	Težje motnje	Težke motnje
WhatsUp	88	56	0	0
Viber	160	104	2	0

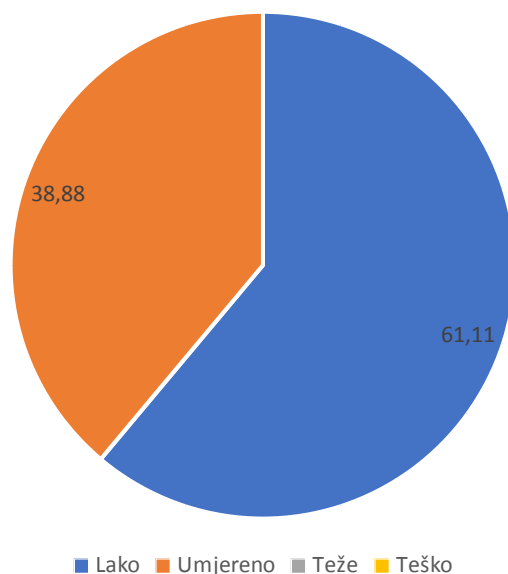
Tabela 4 internetni telefon

Prikazali smo tudi grafične podatke za posamezne kategorije motenj v duševnem razvoju

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

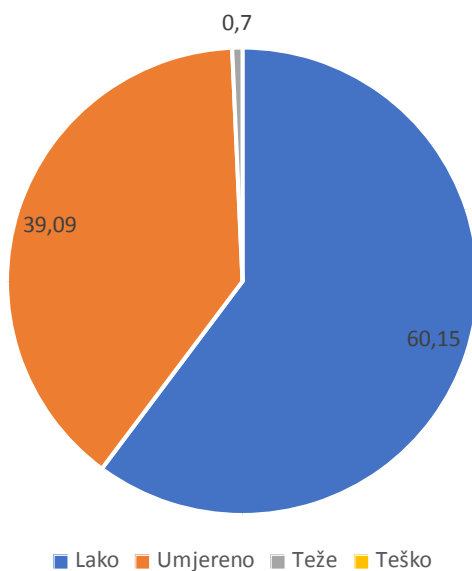

Število uporabnikov WhatsAppa po motnjah v %

WhatsApp uporabljajo osebe z lažjimi in zmernimi motnjami, na kar vpliva tudi dostopnost pametnih telefonov.

Broj korisnika Vibera po oštećenju u %

Viber se uporablja bolj kot WhatsApp, kar je v skladu s podatki iz celega sveta, WhatsApp ima več uporabnikov v Ameriki, Viber pa postaja vse bolj priljubljen v Aziji in delu Evrope.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

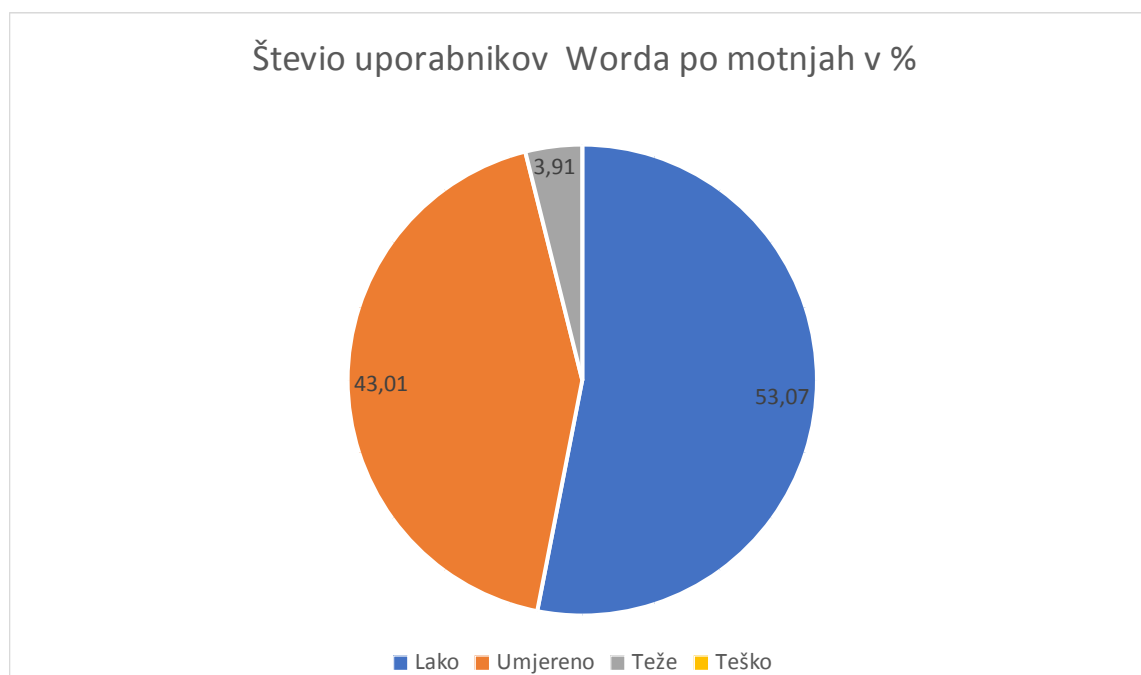

V tabeli 5 smo prikazali podatke o uporabi programske opreme.

Program	Lažje motnje	Zmerne motnje	Težje motnje	Težke motnje
Word	95	77	7	0
Excel	5	2	0	0
Powerpoint	45	6	0	0

Tabela 5 uporaba programske opreme

Prikazali smo tudi grafične podatke po kategorijah motenj.

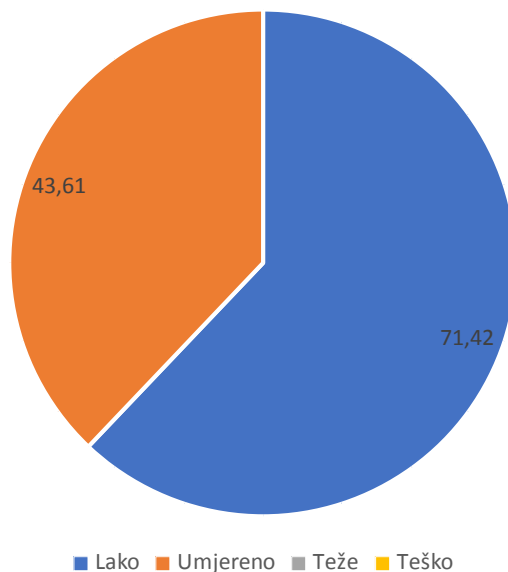

Aplikacijo Word največ uporabljajo osebe z lažjimi motnjami, nekoliko manj z zmernimi motnjami, bistveno manj z težjimi motnjami, medtem ko osebe s težkimi motnjami aplikacije ne uporabljajo.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

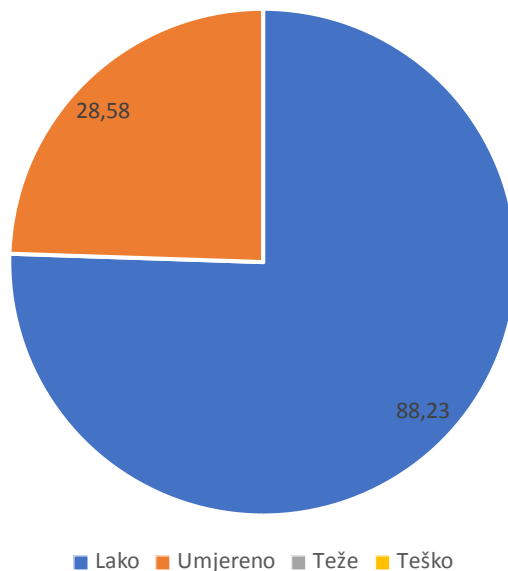

Število uporabnikov Excela po motnjah v %

Aplikacijo Excel uporablja manjše število oseb z lažjimi in zmernimi motnjami, medtem je aplikacija za osebe s težjimi in težkimi motnjami preveč kompleksna. Verjetno osebe z motnjami v duševnem razvoju ne potrebujejo tovrstnih aplikacij.

Število uporabnikov PowerPointa po motnjah v %

Enako velja za aplikacijo PowerPoint, ki jo uporabljajo predvsem osebe z lažjimi lažjimi in zmernimi motnjami v duševnem razvoju, med ostalimi aplikacijami so anketiranci navedli aplikacije Signal, paint in TikTok.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

Po mnenju udeležencev ankete so najbolj uporabne naslednje digitalne storitve in aplikacije:

1. Facebook
2. YouTube
3. Viber
4. spletni brskalniki
5. mobilni telefoni
6. elektronska pošta
7. signal
8. beseda
9. glasnik
10. WhatsApp

Udeleženci predlagajo razvoj naslednjih aplikacij

- preproste aplikacije, prilagojene potrebam uporabnikov po veliko slikovnega materiala
- aplikacije, ki podpirajo dnevne aktivnosti oseb z motnjami v duševnem razvoju
- specifične enostavne aplikacije za določene skupine stanovalcev (avtizem)
- lokalizacija določenih aplikacij, prevajanje tujih aplikacij ali razvoj novih
- aplikacije, ki podpirajo digitalno opismenjevanje
- pomoč pri uporabi digitalnih storitev in aplikacij
- pravilna uporaba mobilnih telefonov.

Približno 20 % ocenjuje, da ni potrebe po razvoju novih aplikacij.

Anketiranci ocenjujejo, da so razlogi za neuporabo digitalnih storitev naslednji (razporejeni po pogostosti odgovorov):

1. nepoznavanje pomanjkanja digitalnih veščin prebivalcev
2. pomanjkanje opreme
3. osebe, ki delajo s stanovalci, niso usposobljene za pomoč na tem področju
4. starejših ne zanima uporaba digitalnih storitev in aplikacij
5. brez izobrazbe na tem področju
6. starši oseb z motnjami v duševnem razvoju nimajo potrebnega znanja ali veščin, da bi lahko svojim otrokom pomagali na tem področju
7. nezanimanje za uporabo digitalnih storitev in aplikacij
8. strah pred novimi tehnologijami.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

V intervjujih z izbranimi ljudmi, ki podpirajo osebe z motnjami v duševnem razvoju, smo ugotovili, da:

- Prebivalci in njihovi podporniki nimajo dovolj znanja in veščin za učinkovito uporabo digitalnih storitev in aplikacij.
- Na tem področju ni organiziranega izobraževanja.
- Določeno število oseb z motnjami v duševnem razvoju nima dostopa do opreme, ki bi omogočala uporabo digitalnih storitev in aplikacij
- Osebe z motnjami v duševnem razvoju najpogosteje uporabljajo digitalne storitve in aplikacije prek mobilnih telefonov.
- Določeno število staršev podpira svoje otroke z motnjami v duševnem razvoju pri dvigovanju ravni digitalnih veščin, določen del pa jih nima opreme ali potrebnega znanja in izkušenj, s katerimi bi lahko pomagali svojim otrokom.
- Opozorili so tudi na nevarnosti, ki obstajajo pri uporabi digitalnih storitev in aplikacij, na kar je treba nameniti nekaj pozornosti.
- Udeleženca izobraževanja je potrebno s praktičnim delom usposobiti za prenos znanja na osebe z motnjami v duševnem razvoju, saj gre za specifično skupino študentov.

Na podlagi rezultatov anket, intervjujev in pregleda trenutnega stanja na področju izobraževanja digitalnih veščin oseb, ki podpirajo osebe z motnjami v duševnem razvoju, je treba pri izobraževalnem programu, izobraževalnih gradivih in praktični izvedbi upoštevati naslednje: izobraževanja:

- Najpogosteje se uporabljajo pametni telefoni, kar se mora odražati pri izdelavi gradiva in praktičnem delu izobraževanja.
- Ker sta YouTube in Facebook najpogostejši družabni omrežji, ki ju uporabljajo osebe z motnjami v duševnem razvoju, je treba opozoriti na nevarnosti, ki prežijo ob sodelovanju v teh omrežjih.
- Veliko pozornosti je treba nameniti poučevanju uporabe aplikacije Viber, ki omogoča brezplačno telefoniranje, pošiljanje sporočil, slik in video dokumentov.
- Pri poučevanju uporabe spletnega brskalnika in elektronske pošte je treba poudariti, da obstaja vrsta prevar, jih naštetih in naučiti, kako se jim izogniti.
- Pred začetkom pilota je potrebno ugotoviti znanje udeležencev na področju poučevanja digitalnih veščin in temu prilagoditi izobraževanje.
- Na podlagi izkušenj, pridobljenih pri izvedbi pilotnega izobraževanja, je potrebno izboljšati izobraževalni program, učna gradiva, praktično delo in preverjanje znanja ter na podlagi tega pripraviti zaključna gradiva.

Ta publikacija je nastala s finančno podporo Evropske komisije. Izraža izključno stališče svojih avtorjev in Komisija ne more biti odgovorna za uporabo informacij, ki jih vsebuje.